

Letnik 1912.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXXV. — Izdan in razposlan 25. dne oktobra 1912.

Vsebina: (Št. 203 in 204.) 203. Ukaz, s katerim se izpreminjajo nekatera določila ukaza z dne 21. junija 1893. l. o položbi vrednostnih papirjev, ki jih je sodno položiti, v Avstrijsko-ogrski banki. — 204. Izvršitveni ukaz o ravnanju z zvišbami doklad kakor z odbitnim postavkom ob odmeri hišne najmarine.

203.

Ukaz pravosodnega ministra in finančnega ministra v porazumu s trgovinskim ministrom in z vrhovnim računiščem z dne 13. oktobra 1912. l.,

s katerim se izpreminjajo nekatera določila ukaza z dne 21. junija 1893. l. (drž. zak. št. 103) o položbi vrednostnih papirjev, ki jih je sodno položiti, v Avstrijsko-ogrski banki.

V porazumu z generalnim svetom Avstrijsko-ogrške banke se po § 27 ukaza z dne 21. junija 1893. l. (drž. zak. št. 103) izpreminjajo naslednja določila tega ukaza:

I. § 14 naj se glasi:

„Sodišču od banke prihajajoče prepise depozitnih listov in spiske števil, o položenih izžrebnih vrednostnih papirjih ter poročila banke o izpremembah v sestavi depozita (§ 16, zadnji odstavek, ukaza z dne 12. julija 1911. l. [drž. zak. št. 139]) je hraniti pri dotičnem aktu v posebnem zvezku.

Prvi došli prepis depozitnega lista in zvezek aktov je opremiti s tekočo redovno številko. Napravo zvezka je narediti razvidno na platnicah aktov („Prepisi depozitnih listov in spiski števil, pri redovni številki . . .“). Nadalje prihajajoče prepise in poročila banke je opremiti tudi z redovno številko, ki jim gre, in jih prav tako kakor spiske števil

vlagati v posebni zvezek, na čigar ovoju je zaznamovati redovne številke aktov, ki so v njem“.

II. Drugi odstavek § 20 naj se glasi:

„Čim ukrene sodišče glede mase opomnjo, prednambo ali izbris, je to narediti razvidno na ovoju zvezka aktov (§ 14), v katerem se hranijo prepisi depozitnih listov“.

III. Drugi odstavek § 23 se razveljavlja.

IV. Tačas rabljena zabeležnica (obrazec C) in iskalni vpisnik (obrazec D) se opuščata.

S prepisi depozitnih listov, ki že leže na so dišču, s spiski števil in poročili banke je ravnati po izpremenjenem besedilu § 14.

V. V sirotinski knjigi je izpremembe v imovinskem stanju, ki se podajajo iz bančnih poročil, sumarno, toda natančno delati razvidne.

Zaleski s. r.

Hochenburger s. r.

204.

Izvršitveni ukaz finančnega ministrstva z dne 17. oktobra 1912. l. k zakonu z dne 23. julija 1912. l. (drž. zak. št. 164)

o ravnanju z zvišbami doklad kakor z odbitnim postavkom ob odmeri hišne najmarine.

K § 1.

V zmyslu § 1 je od resničnega ali možnega najemniškega donosa, ki ga je obdačiti po § 3

patenta o hišnem davku z dne 23. februarja 1820. l., izločiti kakor odbitni postavki tisti ulomek, ki se porabi z eventualno zvišbo doklad k hišni najmarini čez, mero, veljajočo s koncem 1911. l. Pri tem ustreza nameri zakonodajnika, da se določi odbitni postavki od kosmate najemnine, ki ga je dovoliti hišnemu posestniku povodom zvišbe dokladnih odstotkov, v taki višini, da se, če založi iz te zvišbe nastajajoče mu večje izdatke s tem, da poviša najemnino, poleg teh večjih izdatkov ne sme zvišati še cesarska hišna najmarina. Da se hišni posestnik ne izpodbuja, zvaliti zvišbo doklade na najemnika, se je treba ozirati na odbitni postavki brez ozira na to, ali se je najemnina v resnici povišala ali ne, kakor bo tudi odbitni postavki izločati po zvišbah doklad, v obče nastalih vsakočasno (§ 2, odstavek 2) izza konca leta 1911. l., brez ozira na to, ali je dotično poslopje ob koncu leta 1911. že stalo ali ne.

Odbitni postavki velja tudi za tiste primere, v katerih se pobirajo doklade k petodstotnemu davku, zenačenemu hišni najmarini, po § 7 zakona z dne 9. februarja 1882. l. (drž. zak. št. 17), oziroma po § 24 zakona z dne 28. decembra 1911. l. (drž. zak. št. 242) k hišni najmarini, znižani na pet odstotkov po §§ 4 in 28 tega zakona.

Kakor doklade prihajajo v poštevi zgolj davčne doklade, tako deželne, okrajne, občinske doklade. Ne vpoštevaajo naj se torej zlasti: davščine, ki se ne porazdelé v odstotkih državne hišne (petodstotne) najmarine, temveč na najemnino samo, potem naralne (službene) oprave, tudi če se porazdelé po meri davčnega zneska, zavezanega nakladi, in se na željo zavezanca lahko odkupijo v denarju.

Formula za preračun odbitnega postavka se glasi:

$$P = 100 \cdot \frac{\frac{G}{100} \cdot \frac{U}{100}}{1 + \frac{G}{100} \cdot \frac{U}{100}}$$

pri tem pomenja „P“ iskani odbitni postavki v odstotkih kosmate najemnine (§ 2, odstavek 1), „G“ davčni odstotek od kosmate najemnine in „U“ zvišbo v dokladnem odstotku. Po tej formuli je torej odbitni postavki za vsakih 100 kron kosmate najemnine enak vrednosti drobca, čigar števec se podaje z zneskom zvišbe doklade od 100 K najemnine in njegov imenovalec z vsoto iz „1“ in zneska zvišbe doklade od 1 K najemnine. Števec tega drobca nazonanja hkratu, za koliko bi bilo vsakih 100 K pred zvišbo doklade obdačene kosmate najemnine povišati,

ako naj bi hišni lastnik z zvišbo najemnine dobil zvišbo doklade.

Za razlago povedanega naj služi nastopni primer:

Davčna mera znaša $26\frac{2}{3}$ odstotka; poprečni odstotki za vzdrževanje in razdolžbo 15 odstotkov; kosmata najemnina po § 6 zakona z dne 9. februarja 1882. l. (drž. zak. št. 17) (torej najemnina, odšteveni vsa ne davku zavezana postranska plačila, tako najemnina za vrt, pohištvo, razsvetljava, najemninski vinar itd.) 10.000 K; doklade se zvišajo od 60 odstotkov na 78 odstotkov, to je za 18 odstotkov.

I. (Pred zvišbo doklade.)

Kosmata najemnina .	10.000 K	— h	10.000 K	— h,
odbivši 15 odstotkov vzdrževalnih stroškov .	1.500 „	— „		
daje davčne čiste najemnine . .	8.500 „	— h,		
od tega $26\frac{2}{3}$ odstotka najmarine*) . . .	2.266 K	67 h,		
odračunivši $12\frac{1}{2}$ odstotni popust**)	283 „	33 „		
ostane državne pristojbine . . .	1.983 K	34 h,		
60 odstotkov doklad od 2.266 K				
67 h	1.360 „	— h		
najmarina in doklade . . .	3.343 K	34 h,	3.343 „	34 „
Po tem ostane hišnemu lastniku .	6.656 K	66 h.		

II. (Po zvišbi doklad.)

Doklade se povišajo od 60 na 78 odstotkov in kosmata najemnina samo za večji znesek,

*) Ako bi šlo za časno davka prosto hišo, bi stopil tukaj na mesto $26\frac{2}{3}$ odstotne najmarine 50dostotni davek (pri tem bi odpal odračun $12\frac{1}{2}$ odstotnega popusta); v formulo pa bi se moral tudi v teh primerih vpovstaviti davek z $22\frac{2}{3}$ odstotka od kosmate najemnine, ker je za pobiranje doklade ta (ideelno predpisani) davek podlaga.

Zgolj v tistih primerih, v katerih se pobirajo doklade k „petodstotnemu“ davku samemu, se mora ta davek prevzeti tudi v formulo. (Opomnja k tabeli.)

**) V zmislu čl. VIII nasl. zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220).

ki se podaja iz zvišbe doklad. Ta večji znesek se pokaže takole:

Kosmata najemnina 10.000 K — h . 10.000 K — h;

povišba najemnine za števec iz formule

$$P = 100 \cdot \frac{\frac{22\frac{2}{3}}{100} \cdot \frac{18}{100}}{1 + \frac{22\frac{2}{3}}{100} \cdot \frac{18}{100}} = \frac{4 \cdot 08}{1 \cdot 0408}$$

torej za 4·08 odstotka = 408 K — h,

torej zvišana kosmata najemnina . . . 10.408 K — h 10.408 K — h,

od tega odbivši odbitni postavek po gorenji formuli

$$\frac{4 \cdot 08}{1 \cdot 0408} = 3 \cdot 92006$$

odstotkov . . . 408 „ — „
ostanek . 10.000 K — h.

Sedaj se preračuni najmarina z dokladami vred takole:

odbivši 15 odstotkov vzdrževalnih stroškov . . . . . 1.500 K — h

daje davčne čiste najemnine . . . . . 8.500 K — h,

od tega 26²/₃ odstotkov najmarine*) 2.266 K 67 h,

odračunivši 12¹/₂ odstotni popust . 283 „ 33 „

ostane državna pristojbina s . . . . 1.983 K 34 h

78 odstotkov doklad od 2.266 K 67 h 1.768 „ — „

vsota najmarine z dokladami vred . 3.751 K 34 h 3.751 „ 34 „

Po tem ostane hišnemu lastniku . 6.656 K 66 h.

K spredaj stoječemu primeru bodi pripomenjeno, da so pri tem v četrtem odstavku § 2 omenjena okroževanja izostala, da se ni škodovalo računski natančnosti.

Z določilom § 1, odstavek 2, je poskrbljeno za primer, da bi se morda davčni postavek cesarskega davka v bodoče znižal z zakonodajstvom vračunjuje 12¹/₂ odstotni popust (po členu XII zakona

z dne 25. oktobra 1896. l. [drž. zak. št. 220]). Ako bi avtonomne korporacije potem zvišale dokladni odstotek zgolj za to, da se zabrani primanjkljaj, bi se taka zvišba, kolikor ustreza razmerju znižbe davčnega postavka, smatrala za samo „nominalno“ zvišbo in bi se ne subsumirala pod spredaj stoječi zakon.

K § 2.

§ 2, odstavek 1, pravi, da je odbitni postavek poizvedeti od kosmate najemnine*), torej od najemnine, ki se pokaže „po“ odbitku ne davku vezanih postranskih plačil in „pred“ odbitkom poprečnih odstotkov za vzdrževanje in razdolžbo, in sicer zaradi tega, ker izhaja naravna pot vseh hišno najmarino zadevajajočih preračunov od kosmate najemnine (to je od podlage za odmero davka).

§ 2, odstavek 2, določa, da je vpoštevati tisti dokladni odstotek, ki je bil merodajen v koledarskem letu pred davčnim letom, oziroma pred davčno dobo, oziroma v večjem delu tega koledarskega leta, ob enakih delih koledarskega leta pa višji odstotni postavek doklad**). Za razlago tega določila naj služi nastopni primer:

Recimo, da gre za davčno leto 1919., da so torej merodajni dokladni odstotki leta 1918.; v letu 1911. bi bile znašale doklade 60 odstotkov; do v prvo polovico leta 1918.: 72 odstotkov; v drugi polovici leta 1918.: 80 odstotkov; potemtakem bi bilo za preračun odbitnega postavka vpoštevati dokladne odstotke 80—60 = 20 odstotkov.

§ 2, odstavek 3, omejuje višino odbitnega postavka z 20 odstotki v § 1 oznamenjenega najemninskega donosa.

§ 2, odstavek 4, vsebuje, da se naredi preračun enostavnejši s tem, da je odbitne odstotke, ki se pokažejo po formuli, zaokrožiti na cele številke.

K § 3.

Računsko olajšavo namerja § 3, po katerem v praksi ne bode treba obširnih preračunov za po-

*) Ob dveletni priredbi po zakonu z dne 12. julija 1896. l. (drž. zak. št. 120) od poprečnine kosmatih najemnin.

**) Najemninsko leto in čas začetka davka dotičnega poslojpa je pri tem brez pomena, kakor je tudi odbitni postavek izločiti brez ozira na to, ali je poslojpa v letu 1911. že obstajalo ali ne (glej k § 1, odstavek 1).

Priloga.

izvedbo odbitnih odstotkov. Odstotna višina dopustnega odbitnega postavka se namreč lahko čita naravnost iz primerno narejene tabele. Te tabele so za neizpremenljive davčne postavke v prilogi tega ukaza.

K § 4.

§ 4 se nanaša na primere, da se pripojijo občine, in določa, da je v takih primerih za preračun odbitnega postavka iti od tistega dokladnega odstotka, ki je bil v veljavi v delu občine z največjim številom prebivalstva koncem leta 1911. Ta naredba je potrebna, da se je, ako se pripojijo občine z različnimi dokladnimi odstotki, moči ogniti obširnim, to

se pravi za vsak del občine razlikujočim se preračunom.

Z ozirom na ponavljajoče se zvišbe doklad bodi končno še pripomnjeno, da se odbitni postavek ne preračuni na podstavi vsakočasno nastale zadnje zvišbe doklad, temveč na podstavi vsote zvišb v dokladnem odstotku, ki se pokaže izza konca 1911. l. Ako se torej na primer od 1912. l. naprej doklade zvišajo za 5 odstotkov, od 1915. l. naprej za nadaljnjih 8 odstotkov in od 1920. l. naprej zopet za 5 odstotkov, je merodajno za poizvedbo odbitnega postavka najprej 5 odstotkov, potem $5 + 8 = 13$ odstotkov, končno $5 + 8 + 5 = 18$ odstotkov.

Zaleski s. r.

Priloga k § 3 izvršitvenega predpisa.

Tabela

o

odbitnem postavku doklade, na katerega se je ozirati odmerjaje hišno najmarino

po zakonu z dne 23. julija 1912. l. (drž. zak. št. 164);

uporablja naj se v tistih primerih, v katerih se doklada pobira po		
davčni meri od davčnega čistega najemniškega donosa v znesku	to je odbivši poprečni odstotek za stroške vzdrževanja in razdolžbe v znesku	torej davčni meri od kosmate najemnine (§ 2 zakona) v znesku
o d s t o t k o v		
26 $\frac{2}{3}$	15	22 $\frac{2}{3}$
26 $\frac{2}{3}$	30	18 $\frac{2}{3}$
19	15	16·15
17	15	14·45
20	30	14
19	30	13·3
15	15	12·75
17	30	11·9
15	30	10·5
13·5	30	9·45
12	30	8·4
11·5	30	8·05
10·5	30	7·35
5 *)	15	4·25
5 *)	30	3·5

*) Za tiste primere, v katerih se pobirajo doklade k petodstotnemu davku po § 7 zakona z dne 9. februarja 1882. l. (drž. zak. št. 17), oziroma po § 24 zakona z dne 28. decembra 1911. l. (drž. zak. št. 242) k hišni najmarini, znižani po §§ 4 in 28 tega zakona na 5 odstotkov.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Odmerjaje hišno najmarino je po zakonu z dne 23. julija 1912. l. (drž. zak. št. 164) izločiti kakor odbitni postavek od kosmate najemnine (§ 2 tega zakona):	ako se doklade pobirajo po davčni meri								
	22 ² / ₃	18 ² / ₃	16·15	14·45	14·—	13·3	12·75	11·9	
	odstotkov od kosmate najemnine (§ 2 zakona) in, ako se dokladni odstotek zviša čez izmero, obstoječo koncem leta 1911., za nastopno zaznamovane enote, in sicer:								
	za	do vŕševŕi	za	do vŕševŕi	za	do vŕševŕi	za	do vŕševŕi	za
0 odstotkov	0 2	0 2	0 3	0 3	0 3	0 3	0 3	0 3	0 4
1 odstotek	3 6	3 8	4 9	4 10	4 10	4 10	4 11	4 11	5 12
2 odstotka	7 11	9 13	10 15	11 17	11 18	12 19	12 19	12 20	13 21
3 odstotke	12 16	14 19	16 22	18 25	19 25	20 27	21 28	22 30	
4 "	17 20	20 25	23 29	26 32	26 33	28 35	29 36	31 39	
5 odstotkov	21 25	26 31	30 36	33 40	34 41	36 43	37 45	40 48	
6 "	26 30	32 37	37 43	41 48	42 49	44 52	46 54	49 58	
7 "	31 35	38 43	44 50	49 56	50 57	53 60	55 63	59 68	
8 "	36 40	44 49	51 57	57 64	58 66	61 69	64 72	69 78	
9 "	41 46	50 56	58 64	65 72	67 74	70 78	73 82	79 88	
10 "	47 51	57 62	65 72	73 81	75 83	79 88	83 92	89 98	
11 "	52 57	63 69	73 80	82 89	84 92	89 97	93 101	99 109	
12 "	58 63	70 76	81 88	90 98	93 102	98 107	102 112	110 120	
13 "	64 68	77 83	89 96	99 108	103 111	108 117	113 122	121 131	
14 "	69 74	84 90	97 105	109 117	112 121	118 127	123 133	132 142	
15 "	75 80	91 98	106 113	118 126	122 131	128 137	134 143	143 154	
16 "	81 87	99 105	114 122	127 136	132 141	138 148	144 154	155 166	
17 "	88 93	106 113	123 131	137 146	142 151	149 159	155 166	167 178	
18 "	94 100	114 121	132 140	147 157	152 162	160 170	167 178	179 190	
19 "	101 106	122 129	141 149	158 167	163 173	171 182	179 189	191 203	
20 "	107 113	130 138	150 159	168 178	174 184	183 193	190 202	204 216	

1	2		3		4		5		6		7		8	
Odmerjaje hišno najmarino je po zakonu z dne 23. julija 1912. l. (drž. zak. št. 164) izločiti kakor odbitni postavek od kosmate najemnine (§ 2 tega zakona):	ako se doklade pobirajo po davčni meri													
	10·5		9·45		8·4		8·05		7·35		4·25 *)		3·5 *)	
	odstotkov od kosmate najemnine (§ 2 zakona) in ako se dokladni odstotek zviša čez izmero, obstoječo koncem leta 1911., za nastopno zaznamovane enote, in sicer:													
	za	do vŕševŕi	za	do vŕševŕi	za	do vŕševŕi	za	do vŕševŕi	za	do vŕševŕi	za	do vŕševŕi	za	do vŕševŕi
0 odstotkov	0	4	0	5	0	5	0	6	0	6	0	11	0	14
1 odstotek	5	14	6	16	6	18	7	18	7	20	12	35	15	43
2 odstotka	15	24	17	27	19	30	19	31	21	34	36	60	44	73
3 odstotke	25	34	28	38	31	43	32	45	35	49	61	85	74	103
4 "	35	44	39	49	44	56	46	58	50	64	86	110	104	134
5 odstotkov	45	55	50	61	57	69	59	72	65	79	111	136	135	166
6 "	56	66	62	73	70	82	73	86	80	94	137	163	167	198
7 "	67	77	74	85	83	96	87	100	95	110	164	190	199	231
8 "	78	88	86	98	97	110	101	115	111	126	191	218	232	265
9 "	89	99	99	111	111	124	116	130	127	142	219	246	266	299
10 "	100	111	112	124	125	139	131	145	143	159	247	276	300	335
11 "	112	123	125	137	140	154	146	161	160	176	277	305	336	371
12 "	124	136	138	151	155	170	162	177	177	194	306	336	372	408
13 "	137	148	152	165	171	185	178	193	195	212	337	367	409	445
14 "	149	161	166	179	186	201	194	210	213	230	368	399	446	484
15 "	162	174	180	194	202	218	211	227	231	249	400	431	485	524
16 "	175	188	195	209	219	235	228	245	250	268	432	464	525	564
17 "	189	202	210	224	236	252	246	263	269	288	465	499	565	606
18 "	203	216	225	240	253	270	264	281	289	308	500	534	607	648
19 "	217	230	241	256	271	288	282	300	309	329	535	569	649	692
20 "	231	245	257	272	289	306	301	320	330	350	570	606	693	736

*) Za tiste primere, v katerih se pobirajo doklade k petodstotnemu davku po § 7 zakona z dne 9. februarja 1882. l. (drž. zak. št. 17), oziroma po § 24 zakona z dne 28. decembra 1911. l. (drž. zak. št. 242) k hišni najmarini, znižani po §§ 4 in 28 tega zakona na 5 odstotkov.

